

F. Kocbekov spis »M. J. Nerat in Zaveza« (»Pop.« 1. 1912. str. 357—361.) nam pripoveduje o tem, kako tesno je združeno Neratovo ime z začetkom in obstankom naše Zaveze.

Bilo je v času l. 1886. in v letih za njim, ko se je začelo slovensko učiteljsvo stanovsko krepiti ter zahtevati celokupno organizacijo; ko so se začele vneti misli, ki so oživele pozneje našo Zavezo.

Ne ponavljaj tistih dni z opisi; Nerata kažem v njih.

Sam se karakterizira kot organizatorja z nekaterimi, javnosti že znanimi stavki. »Pa le ne rogovilitepreveč po časnikih, to je stvari na kvar«, je pisal Kocbeku dne 15. listopada 1887. S tem je označil svoje delo: tiho, mirno! L. 1886. je bil sicer izvoljen provizoričnim predsednikom osnovane Zveze slovenskih učiteljskih društev, pozneje pa je delal v ozadju. Njegovo ime se ni imenovalo javno, le na sejah upravnega odbora so oživljale njegove ideje... Ko pa se je bilo bati, »da komaj ustanovljena Zaveza vsled nebržnosti izvoljenih funkcionarjev ne zmrzne, je bil zopet urednik Nerat mož na svojem pravem mestu. Tovariša Praprotnika (takrat 2. podpredsednika) in mene je ponovno pisмено dregal, da smo vsi trije sestavili program, oklic in vse drugo potrebno za drugo skupščino Zaveze, ki se je vršila 25. in 26. maja 1890. l. v Celju. Zediniti smo se morali tudi za novi odbor.« (Kocbek). Kaj bi bilo naravnješe, da prevzame Nerat ponovno ponujano predsedništvo Zaveze zdaj, ko jo je prav on ohranil pri življenju? Ne; »Da bi bil sedež Zaveze v Mariboru, s tem ni nič...« je pisal Kocbeku. A »podpiral je njen poznejši razvoj, ko so bili včasih kritični časi za mlado dete«, (Kocbek).

Še druga poteza je značilna za njegovo organizatorsko delovanje. Ko je objavil Fr. Kocbek v »Popotniku« »O zvezi slovenskih učiteljskih društev« z dne 2. listop. 1887., je omenil v govoru tudi tisto formalno snovanje zveze, iz katere »moke dosedaj še ni postal kruh. Zakaj?« — Točno mu je odgovoril Nerat v opombi uredništva pod črto, kjer je zapisal: »Zato ne, ker se je pokazalo, da namepravna (slovenska štajerska) zveza običnim potrebam ne more zadostovati, razprave pa, ki so se zaradi splošne zaveze (tam podčrtano. Op. pis.) s kranjskimi in primorskimi merodajnimi tovariši že pred enim letom začele, žal, le malo napredujejo.« — Torej velika, vseobčja organizacija mu je bila ideja; organizacija, kakor je bila ravno pozneje Zaveza.

Znabiti da ni dal ravno Nerat iniciative za ustanovitev Zaveze? Ni bil li tudi na tem torišču vodnik slovenskega učiteljsva v tisti dobi?

Na en pristavek »Pop. uredništva« v števil. 11. l. 1887. se je opiral že Kocbek v zgoraj omenjenem govoru, kjer se zavzema Nerat prav za isto idejo. S kolikim veseljem je delal spet tedaj, ko se je l. 1889. Zaveza vendarle ustanovila, kjer je bil zopet glavni delavec Nerat: sestavil je l. glavni dnevni red, sodeloval je pri sestavi pravil. — A Zaveza tudi takrat še ni mogla živeti krepkega življenja — omenil sem to in Neratovo zopetno pomoč že zgoraj. — Tudi na njegov nasvet se je storil takrat »greh«, zaradi katerega so bili »mogoče posamezni ali večina ljubljanski učitelji iz krajevnega patriotizma indignirani, ker si je Zaveza za svoje društveno glasilo izbrala Neratovega »Popotnika.« (Kocbek).

To je bil torej Neratov »greh«: ob sodili so njega za separatista, ki mu je bila v mislih le »splošna zaveza«. Danes ob njegovih sedemdesetletnici mi pač ni treba popravljati več tega nerazumevanja.

Govoriti bi moral še o Neratovi osebnosti. Povedal pa sem skrajša, kako ga poznam, mislim pa tudi, da kaže njegovo delo, kakšen je kot človek. Mirnega, vedno stvarnega, vsakomur blagohotno mislečega in globoko čutečega moža ga pozdravljamo ob njegovi sedemdesetletnici ter mu kličemo:

»Ostani še in še med slovenskim učiteljsvom, ti naš M. J. Nerat!«

Pavel Flerè.

Agitirajte za svoje glasilo! Pridobivajte mu novih naročnikov!

Vojna.

MATI.

»Mati, kdaj pride oče iz vojne? Otroci, mirujte! Začela se je šele vojna grozeča, in kdaj se zaključi ta vojna besneča, nihče tega ne zna.

»Mati, k nam ne dospe nobeno pisemce več!«

Otroci, mirujte! V sovražni deželi je daleč vaš oče — ni pošte pri roki, pa kaj se li hoče? Lahko noč, moji ljubi!

»Mati, zakaj so tvoje oči tako rdeče? Otroci, mirujte! Mogoče je smet mi v oko danes pala, a menite mar, da skrivaj sem jokala? Lahko noč, pa zaspite!

»Mati, čemu nosiš črno obleko?« Otroci, otroci, mirujte! Spominja nas vojna na žalostne čase, zakaj bi ne dela obleke te nase? — Naj se vam kaj sladkega sanja!

M. Buchner. Poslovenil črnovojnik V. R.

IZ RUSIJE.

V Revalu so zaprli vse srednje šole, ki jih vzdržujejo protestantska društva. — Vseučiliški svet v Dorpatu je sklenil razveljaviti vse častne doktorate nemških in avstrijskih zdravnikov, ki jih je priznalo to vseučilišče. — Iz Stockholma poroča »Vossische Zeitung«: Politiška policija je izvedla hišno preiskavo pri vdovi Leva Tolstega na posestvu Jasnaja Poljana. Sumljivih papirjev revolucijske vsebine niso našli, a grad je na skrivnost način zgorel, ko je bila navzoča policija. — Iz Peterburga poročajo: Zaradi prepovedi točenja alkohola so padli dohodki države mesečno za 185 milijonov.

SOLSTVO V VZHODNI GALICIJI IN BUKOVINI.

Petrograjska brzojavna agencija poroča iz Levova: Grof Bobrinski, ruski generalni gubernator v Levovu, je izdal ukaz, ki se tiče privatnih šol v Galiciji in Bukovini in ki se glasi: S 1. januarjem 1915 so dovoljene take šole, ki izpolnjuje te-le pogoje: 1. Osobno dovoljenje generalnega gubernatorja na prošnje za otrove novih šol. Tej prošnji se mora priložiti imenik učiteljev, ki bodo poučevali na šoli. 2. Vsaka izprememba učnih oseb na dotičnih šolah je dovoljena samo s privoljenjem generalnega gubernatorja. 3. Pouku ruskega književnega jezika se mora na vsaki šoli odkazati najmanj 5 ur na teden. 4. Poljska zgodovina, geografija, jezik poljski in književnost se smejo poučevati samo po knjigah, ki so dovoljene v Rusiji, odnosno ki jih je odobril generalni gubernator. 5. Verouk smejo poučevati samo taki učitelji, ki pripadajo isti veroizpovedi kakor učenci.

APEL VLADE NA ŠOLSKO MLADINO K VARČNOSTI.

Korespondenčni urad poroča: V svrhu pokritja naših živilskih zalog in preprečenja eventualnega pomanjkanja krušnih sadov so bile sicer že izdane potrebne odredbe; toda te morejo biti uspešne le tedaj, če prispeva k temu prebivalstvo z razumno varčnostjo in si je v tej smeri vsak svest svoje patriotične dolžnosti. Posebno mladino se mora dobro opozoriti na veliko važnost tega vprašanja, zaradi česar je vlada naročila deželnim šolskim oblastim, da naj se o tem učenci primerno pouče. Pri tem je bilo odredjeno, da se izroči vsem šolskim zavodom opozorilo, ki naj se prečita po razredih in obesi v šolskih sobah:

Opozorilo ima sledečo vsebino: Že tedne in mesece se nahajajo naši bratje v vojni in se bojujejo za domovino. Našim sovražnikom se gotovo ne posreči, premagati naše hrabre in junaške vojake. Toda sedaj nas poizkušajo izstradati s tem, da nam izkušajo odrezati uvoz iz dežel, ki nam niso sovražne. Tudi ta poizkus se bo ponesrečil.

Imamo dovolj živil doma, da vzdržimo lahko do prihodnje žetve, če postopamo gospodarsko in varčno. V tem oziru prispevajte tudi vi, da bo končan naš boj zmagovito.

Vaša sveta dolžnost je, da niste potratni z nobenim živilom in da varčujete z lesom in premogom. S tem dokažete svojo ljubezen do domovine in pomagajte tudi svojim staršem.

V tem težkem času postopajte torej pametno in varčno s kruhom, ki nam ga daruje nebo. Če izkažete hožjemu daru pristojno spoštovanje, vam vsakdanjega kruha ne bo primanjkovalo nikdar, in ne boste nikdar trpeli lakote. Ne vrzite proč nobenega koščka kruha, četudi ni več svež. Ne odrežite večjega kosa kruha, kakor ga morete jesti. Mislite na vojake na vojni, ki bi bili dostikrat srečni, če bi imeli kruh, ki ga vi omalovažujete.

Varčujte tudi s krompirjem! Treba ga je kuhati v koži in šele potem olupiti. Kdor ga najprej olupl in šele skuha, ta je potraten. Odpadkov kuhinj ne smete zametavati. Ostanke jedil od mesa, sočivja in krompirja uporabljajte za pitanje perutnine ali pa jih dajte kmetovalcem, da jih porabijo za prašiče.

Otroci! Bodite varčni! S tem služite svoji domovini in svojim staršem!

PROTEKTORAT NAD VOJNO PRE-SKRBO.

Korespondenčni urad poroča: Njegovo Veličanstvo cesar je najmilostljiveje blagovolilo protektorat nad vojno preskrbo vse monarhije — izvzet je le »Rdeči križ« — ki ga je imel doslej Nj. c. in kr. Visokost gospod nadvojvoda Evgen, izročiti Nj. c. in kr. Visokosti gospodu nadvojvodi Karlu Štefanu.

GROF BERCHTOLD — Odstopil.

Že dlje časa je nameraval avstrijski minister za zunanje zadeve odstopiti. Sedaj je cesar sprejel njegovo demisijo. — Naslednik grofa Berchtolda je ogrski baron Štefan Burian, intimni prijatelj ogrskega ministrskega predsednika grofa Tisze.

CESARJEVA ZAHVALA PROSTOVOLJNI SANITETNI OSKRBI.

Cesar je v nedeljo sprejel c. kr. komisarja za avstrijska pomočna društva grofa Trauna v daljši privatni avdienci. Ko je grof Traun podal natančno poročilo o delovanju avstrijskih pomočnih društev od začetka vojne, je cesar izrekel komisarju svojo najtoplejšo zahvalo za trud, ki je z njim dosegel tako lepe uspehe na tem polju. Prostovoljna sanitetna oskrba in specialno avstrijsko društvo »Rdečega križa« je neizogibno potrebna dopolnitev vojaškega sanitetstva. Cesar je končno pooblastil komisarja, naj izreče njegovo pohvalo ysem funkcionarjem zveznega vodstva, kakor tudi centrali in podružnicam avstrijske družbe »Rdečega križa«, prav posebno tudi mnogim sto prostovoljnih delavskih moči, ki so se dali na razpolaganje v izvrševanju svoje domovinske ljubezni in svojega človekoljubja »Rdečemu križu«.

DELO SLOVENSKEGA UČITELJSTVA ZA »RDEČI KRIZ«.

Šola pri Sv. Juriju ob Ščavnici 234 K 45 vin.; šola v Št. Janžu na Dravskem polju 800 K; šolski okoliš Velika Nedelja 298 K 44 vin.; učenke v Trbovljah 175 K 49 vin.; popust plače učiteljsva na Dobrovi 13 K 47 vin.; popust plače učiteljsva v Leskovcu 4 K; šolsko vodstvo Čatež 30 K; popust plače učiteljsva v Št. Rupertu 12 K 14 vin.; učiteljsvo v Mokronogu 11 K; popust plače učiteljsva v Leskovcu 5 K 43 vin.; popust plače učiteljsva v Št. Vidu pri Zatičini 4 K 37 vin.; učiteljica Marija Hrastova nesprejeta najdenina 1 K; šola na Gomilskem 337 K 90 vin.; prireditve ljudske šole v Dol. Logatcu 83 K; učiteljica Gamsova iz Srednje vasi 10 K; Antonija Kračmanova in Terezija Fabjanova, učiteljici v Št. Bernardu pri Loškem, za januar 4 K; šola na Vranskem 670 K 45 vin.; šola v Pilštajnu 130 K; učiteljsvo deške in dekliške šole v Ptujski okolici za mesec november 1914 in januar 1915 od mesečne plače 1% skupno 30 K 32 vin.; skupaj 2855 K 46 vin.

V zadnji številki izkazanih 15385 K 23 v. Danes izkazanih 2855 K 46 v.

Doslej nabranih 18240 K 69 v.

Prosimo nadaljnih obvestil, oziroma izpopolnil dosedanjih izkazov!

Obisk cerkve in šolska mladina.

Dunaj, 16. jan. 1915.

Državno sodišče je danes izreklo razsodbo glede na pritožbo, ki je bila obravnavana v ponedeljek, dne 11. t. m., in ki jo je vložil Franc Puchold in njegova hči iz Visokega Mita proti kršenju v ustavi zajamčene pravice svobode vere in vesti. Pritožba je slonela na tem, da je okrajni šolski svet v Visokem Mitu — čeprav ni nobene zakonite ali odredbeno statuirane dolžnosti obiska cerkve šolske mladine

Komur ne ugaia zrnata kava, temu se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Kathreinerjeva Je zdravju popolnoma neškodljiva ter ima pri tem popolni okus zrnate kave.

Pri nakupu je pasili na dobro zaprto higijenično zapečnjeno s silko lupnika Kneippa. — Odprto, natančno blagovni nikoli pristni Kathreiner.

samostojno težavno in odgovornosti polno skrb za prehrano ranjenec. Zvesto in požrtvovalno ji stojita ob strani tovarišici Vita Zipančičeva in Marija Mehletova.

Štajerske vesti.

—š— Iz št. Janža na Dr. p. nam pišejo: Tudi tukaj nismo pozabili na vrle naše vojake, boreče se tako hrabro za mihi dom, za prebлага vladarja. Nabralo se je zanje nad 800 K vsega skupaj, za naš mali okoliš pač lepa vsota. Darovali so radevolje posamezniki in korporacije. Za nabavo volne je dal krajni šolski svet na priporočilo šolskega voditelja K 50.—, županstvo pa K 30.—, za božičnico pa še kr. šolski svet posebe K 27.—. Vodja in njegov sin-zobotehnik sta nabrala nad K 70.—, učenci pa so prinesli K 26.—. In kupljene volne so napletle deklice višjih dveh razredov pod vodstvom gđ. Hrovatinove in Gobčeve 6 parov kolenic, 6 parov nogavic, 20 parov dolgih zapestnikov in 20 komadov ušesnikov. Vodja je še posebe dal dva velika zaboja lepih svežih hrušk.

—š— Sv. Jurij ob Ščavnici. Poročajo nam: Učenke tukajšnje šole so izdelale in poslale »Rdečemu križu« sledeče izdelke: 7 čepic, 25 parov ovitkov za noge, 38 parov zapestnikov, 10 parov kolenic in 44 ušesnih pokrival. Vsota 142 K 65 vin. za nabavo materiala so darovale razne stranke in učenci. — Za vojni sklad se je darovalo 9 K, za božičnico pa se je nabralo po razredih 23 K. — Podružnica Sv. Cirila in Metoda je nabrala 59 K 80 vin, kateri znesek smo odposlali c. kr. glavarstvu v Ljutomer.

—š— Od Velke Nedelje nam pišejo: Odrinili so naši hrabri brambovci na bojno polje, ne zabimo jih mi, doma ostali. Občine, krajni šolski svet, učiteljstvo, šolska mladina — vsi delajo zanje, vsi služijo svoji domovini. — Krajni šolski svet in vsolane občine so dovolile za nakup volne in drugih potrebščin za zimsko toplo opravo našim vojakom znesek 280 K. Neutrudljive roke učiteljic in šolskih deklic so izdelale v kratkem času in v neugodnih šolskih razmerah lepo število predmetov. Od teh je sprejela visokorodna gospa grofica Wurmbbrandova v Ormožu: 68 kom. ušesnih pokrival, 2 para ogreval za kolena, 7 parov ogreval za golenice. — »Rdečemu križu« v Gradec smo poslali: 55 komadov ušesnih pokrival, 15 parov ogreval za kolena, 17 parov zapestnikov in 80 flanelastih krp za noge. Z delom nadaljujejo. — V šoli hranimo 3 kg suhega robidnega lista. V dnevih 1. 2. in 3. decembra 1914 je prispevala šol. mladina velikonedeljska za vojaško božičnico 18 K 44 vin.

—š— Gomilsko. Pišejo nam: Dne 10. januarja tekočega leta je priredilo tukajšnje učiteljstvo s šolsko mladino gledališko predstavo, združeno s patriotičnimi deklamacijami in triglasnim petjem, katere čisti dobiček se obrne deloma za nakup pletiva za toplo obleko našim borečim se vojakom, deloma pa za domačo šolarsko kuhinjo, ki smo jo tudi letos tu že otvorili. Navzlic tema blagima namenoma pa nismo upali na poseben uspeh te prireditve v očigled sedanjim težkim časom, ki so polni skrbi in stisk. A motili smo se v svojo korist. Prostrani naš »Gasilni dom« je bil natlačeno poln občinstva, tako da so se kasneje došli gostje komaj pretrinjili v dvorano. Tem povodom je bila dvorana primeruo okrašena. Sredi glavne stene je visela lepo ovenčana podoba presvetl. cesarja, ob straneh te pa z bršljanom olepšane podobe naših odličnih slovstvenikov Prešerna, S. Gregorčiča in J. Jurčiča. Prireditve se je otvorila z mično deklamacijo prelepe S. Gregorčičeve pesmi »Sam«. Potem se je unrizoril igrokaz »Kter je ljubezen, tam je Bog«. Ta od Fr. Milčinskega po veleumu Tolstemu prirejeni igrokaz je glede svoje vsebine posebno primeren za težke dneve sedanjedobe, zakaj onudi po vojni prizadetim družinam tolažilo in uteho v dušni bolesti. Učinkoval pa je tudi na občinstvo tako, da so marsikateremu poslušalcu zablestele solze v očeh. Saj so pa tudi šolarji igrali res precizno, spretno in izrazito, da se jim je vse občinstvo čudilo. V trajen spomin je tovariš učitelj Č. sodelujoče otroke v njihovih kaj prikladnih in značilnih kostumih tudi fotografiral. Zdaj so se vrstile menjaže deklamacije in petje. Izmed deklamacij naj navedemo času posebno primerne »V težkih časih.« »Le Avstrija je naša domovina.« »Pesem domoljubnega otroka.« »Bratec je šel.« »Ah doma« itd. Otroci so spremljali besede z značilnimi kretnjami in tako podvojili njih vtisk na poslušalce. Prenevali na so triglasno, kaj ubrano in z občutkom naslednje pesmi: dr. G. Ipavčeva »Avstrija mo-

ja.« Ang. Hr. Jarjevi »Slovenska dežela« in »V boj«, nadalje »Telovadsko« in »Zvonček« iz zbirke »Mladinski glasi«. Po vsaki vzporedni točki je izražalo občinstvo z živahnim ploskanjem svoje priznanje. Pomembljivo pa je, da je neki muzikalično nabraženi gospod po prireditvi izjavil, da tako lepega petja od šolske dece še ni slišal in tudi ne pričakoval. Po dognanem vzporadu se je zahvalil šolski voditelj vsem navzočnikom — cenjenim gostom kakor domačinom — za nepričakovano obilni obisk, ki so nam z njim izkazali svoje simpatije ter obenem pospešili blaga namena današnje prireditve. Ker pa ima ta prireditve patriotičen značaj, zato je ne moremo lepše zaključiti, kakor da se dvignemo s sedežev ter zakličemo presvetlelemu vladarju, ki je dika in ponos širne Avstrije, trikratni gromoviti »Živio!« Temu pozivu se je vse občinstvo navdušeno odzvalo. — Tukajšnje učiteljstvo pa more z zadoščenjem zreti na to prireditev kot nov uspeh složnega in smotrrega delovanja za vzgojo mladine in izobrazbo ljudstva v patriotičnem duhu. — Pa tudi v gmoatnem oziru je prireditev kaj povoljno uspela. Dobili smo 137 K 90 vin, vstopnine, kar je za naše razmere gotovo veliko. — Zdaj bodo naše vnete učenke še lahko nadalje pletle toplo obleko našim bojujočim se vojakom, za kateri namen smo že poprej darovali in tudi porabili čez 200 K.

—š— Učiteljstvo v Dobju je v zadnji čast svojemu tovarišu, pevovodji in kapelniku učiteljskega orkestra, tovarišu Ličarju Iv., umrlemu zaradi bolezni, ki si jo je bil nakopal na južnem bojišču, darovalo Družbi sv. Cirila in Metoda 12 K.

—š— Pogrešajo tovariša Julija Sevnika, učitelja v Dramljah, nadomestnega rezervnika pri 26. domobranskem pehotnem polku, 11. stotnija. Zadnjič je pisal s severnega bojišča dne 4. novembra pret. l.

—š— Promocija. Dne 12. prosinca t.l. je bil v Pragi promoviran za doktorja prava štajerski rojak, rodom iz Šmarja pri Jelšah, znani publicist in sourednik »Vede«, Vladimir Knaflič, odvetniški kandidat v Gorici, sin tovariša Radoslava Knafliča, nadučitelja v Dobju na Štajerskem. Mladi doktor je moral takoj po promociji oditi pod orožje k c. kr. poveljstvu 87. dopolnilnega okraja v Celje. — Čestitamo sinu in očetu.!

—š— Vedno nedotakljivo! Koncem meseca grudna 1914. so bila šolska vodstva predložila okrajnim šolskim svetom »Vprašalno polo A«. V prejšnjih letih ni bilo v ta namen dobiti slovenske tiskovine, zaradi česar so bila vsa šolska vodstva na Štajerskem primorana uporabljati tiskovino »Fragebogen«, pred 4 leti pa je krajni šolski svet na Gorici izposloval, da je c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaju založila samoslovensko tiskovino »Vprašalna pola A«. To tiskovino uporabljajo šolska vodstva po nekaterih okrajih Štajerske, večina pa še ne, ker ne vedo zanjo. Dolžni smo zakonito veljavo slovenskega jezika uvajati tudi v vse šolske urade brez na takozvano podrejenost ali nadrejenost. Zakonite določbe o ravnopravnosti slovenskega jezika se namreč ne izpreminjajo v nobenem času ter pod nobenimi okolnostmi in pogoji. Ta naša pravica je vedno nedotakljiva.

—š— Šola na Vranskem je prispevala do danes za »Rdeči križ« sledeče doneske v denarju in blagu: 1. Prodane priglasnice 92 K; 2. prodane razglednice 10 K; 3. otročja veselica 276 K 17 vin.; 4. božičnica vojakom 40 K 44 vin.; 5. otroška zbirka za volno 142 K 02 vin.; 6. krajni šolski svet za volno 109 K 82 vin. Za denar in pod 5. in 6. so napletle šolske deklice 407 kosov obleke za vojake. Skupaj v denarju in v vrednosti obleke 670 K 45 vin.

Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem daje svojim včlanjenim družtvom sledeče na znanje: V 42. številki »Učiteljskega Tovariša« z dne 18. decemb. 1914. je vodstvo Zveze objavilo vsa ona okrajna uč. društva, ki so Zvezi poslala statistiko učiteljskih vojaških rodovin. — Naknadno je poslalo zadevno statistiko še Učiteljsko društvo za ptujski okraj.

Povodom izplačila plač dne 1. januarja 1915. je poslalo za podporni sklad učiteljskih vojaških rodovin: gornjegrajsko učiteljsko društvo K 18.— ormoško učiteljsko društvo . . . K 10.50

Skupaj K 28.50 Vodstvo Zveze je sklenilo, da se ta majhni znesek v tem mesecu ne razdeli, ampak da se počaka do prihodnjega meseca. Mogoče se takrat nabere več?

Da naša misel ni napačna, priča postopanje štaj. Lehrerbunda, ki je pravkar započel slično akcijo ter že uradnim potom nabira zadevno statistiko.

—r— Iz Pištjanja nam pišejo: Šolsko vodstvo na Pištjanju je priredilo v nedeljo, dne 10. prosinca t. l., z učenci 4. razreda na korist »Rdečemu križu« ob številni udeležbi s Pištjanja, iz Kozjega in Zagorja A. Kosijevo spevopro: »Slava domovini«, ki se je na splošno željo dne 17. prosinca ponovila. Vkljubu nizki vstopnini sta donesli prireditvi 62 K čistega prebitka. Ta znesek se porabi deloma za nakup volne, ostanek se pa odpošlje »Rdečemu križu«. — Omeniti je, da živimo tudi tu v znamenju pletilne igle. Doslej se je izdelalo deloma po učenkah višjih razredov, deloma po nekaterih tukajšnjih damah 130 komadov raznih zimskih predmetov za vojaštvo. Nekaj volne smo dobili brezplačno od g. baronice Twicklove iz Maribora, nekaj je je poslalo c. kr. okr. sodišče v Koziem. za ostalo je pa nabral šol. vodja med učiteljsvom in nekaterimi tržani potrebno vsotico. Pripominamo pa, da se dela še nadaljuje. — Sodna poravnava Grmovšek-Stauffer kontra Kovačič je donesla na zahtevo imenovanih tožiteljev »Rdeč. križu« znesek no 50 kron. Za vojni božičnico se je nabralo med tuk. šolsko mladino 18 K. Nabralo in odposlalo se je pa tudi 2 veliki vreči lepo posušenega robidnega lista.

Dobrodne številka »Učiteljskega Tovariša« izide dne 12. februarja 1915.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Radivoj Korene. Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

AVGUST AGNOLA Ljubljana, Dunajska cesta št. 13 poleg Figovca priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogleđal, okvirov, šip itd. Tintničke za šolske klopi, aparate za fizikalne pokkušnje. Prezema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šol. !! poslopja na deželi itd. !!

Najizvrstnejše in najboljše tamburice izdeluje in razpošilja Prva sisečka ročna izdelovalnica tamburic J. Stjepušin Sisek. Odlikovana na pariški izložbi l. 1900 in na milenijski izložbi 1896. Razum tamburic in skladeb za razna godala ima kakor gosli, citre, gitare, mandoline, harmonike, okarine i. t. d., za katere se pošilja poseben cenik s slikami. Ilustrovan cenik tamburic pošljem vsakomur zastoji. V isti tovarni izhajajo strokovni tamburaški mesečnik pod imenom »Tamburica«, ki prinaša razum pouka tudi krasne tamburaške partiture ter stane letno samo 8 K.

Brez vsakega posebnega naznanila. Furlan Jakob, mesni učitelj in njegova soproga Marija neutolažljive žalosti potrta naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njun nad vse ljubljani edinec, gospod Adolf Furlan, c. kr. nadporučnik v domobranskem pešpolku št. 5 v Pulju dne 19. jan, ob 1. uri popoldne v 29. letu svoje starosti po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nikdar pozabljenega je bil v četrtek 21. januarja ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulica št. 14 na pokopališče k sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Predragega pokojnika priporočamo v blag spomin. V Ljubljani, dne 19. januarja 1915.

Velesenj učiteljstvo opozarjamo na zbirko pesmi, ki so izšle v »Učiteljski tiskarni«. To je lepa Engelbert Ganglova knjiga. »Moje obzorje«, ki se dobiva po vseh knjigarnah, kakor tudi v »Učiteljski tiskarni«. Cena lično vezani knjigi je 3 K. Po pošti 20 h več. Naj bi ne bilo učiteljic in ne učitelja, ki bi ne imel v svoji knjižnici te lepe knjige.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta«, p. z. z o. j. v Ljubljani. Čekovni račun št. 66312. Zadržnik našega denarnega zavoda postane lahko vsak, kogar sprejme načelstvo. Delež 50 K, se mora takoj polno vplačati. Posebno se priporočajo ti deleži kot osnovne glavnice učiteljskih društev. Deležne vloge se obrestujejo po 5%. Vstopnine se enkrat za vselej plača 2 K. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni zadržnik. Obrestna mera je 5%. Obrestovanje se pričinja dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. dne vsakega meseca. Posojila se dajo je zadržnikom na osebni kredit po jako ugodnih pogojih. Posojila dovoljuje načelstvo. Načelstvene seje so vsako 2. in 4. delavno soboto v mesecu. Zadruga plačuje na željo za svoje dolžnike premije ter tudi posreduje pri zavarovanju. Vrača se po spodaj navedenih načinih. Vsakdo si lahko izbere način vračila po svoji osebni potrebi in po svoji plačilni zmožnosti. Vsaših 100 K posojila se vrača po načinu:

mesečnih rokih			rokov		rok	
A	B	C	D	E	F	G
v 12	v 18	v 24	v 30	v 36	v 42	v 48
in 9	in 13	in 18	in 23	in 29	in 35	in 41
in 6	in 9	in 12	in 16	in 21	in 27	in 33
in 3	in 4	in 6	in 8	in 11	in 14	in 18
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1
in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1	in 1

Informacije pošilja zadruga vsakomur franko, kdor vpošlje 20 h v pisemskih znakah. Na prošnje brez vpošiljavte navedenih znak se ne odgovarja. Dopisje je naslovljati edino na zadrugo, ne na posamezne člane načelstva. Zadržni lokal je v Ljubljani, Franciškanska ulica 6. Uradne ure za stranke so izvzemši praznikov vsak četrtek od 1/2. do 1/3. ure popoldne in vsako soboto od 6. do 7. ure zvečer.